

Öğretmen Adaylarının 21. Yüzyıl Becerileri ile Duygusal Zekâ Düzeyleri Arasındaki İlişki

The Relationship Between Candidates Teachers' 21st Century Skills and Their Emotional Intelligence Levels

Murat CANPOLAT

ÖZ

Bu çalışmanın amacı, öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerileri ile duygusal zekâları arasındaki ilişkiyi incelemektir. Ayrıca öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerileri ile duygusal zekâyâ sahip olma düzeylerinin çeşitli değişkenlerine göre anlamlı farklılık gösterip göstermediği incelenmiştir. İlişkisel tarama modeline göre desenlenen bu araştırma, İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesinde öğrenim gören 312 öğretmen adayı ile yürütülmüştür. Araştırmada verilerin toplanmasında “Çok Boyutlu 21. Yüzyıl Becerileri Ölçeği” ve “Duygusal Zekâ Ölçeği” kullanılmıştır. Verilerin analizinde betimsel istatistikler, fark analizleri, Pearson Çarpım Momentler Korelasyon Katsayısı ve regresyon analizi kullanılmıştır. Araştırma verilerinin analizi sonucunda, öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerilerinin ve duygusal zekâlarının yüksek düzeyde olduğu, öğretmen adaylarının duygusal zekâları ile 21. yüzyıl beceri düzeylerinin cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermediği, ancak genel akademik başarısı orta ve yüksek olan öğretmen adaylarının genel akademik başarısı düşük olanlara göre 21. yüzyıl becerileri ile duygusal zekâ düzeylerinin yüksek olduğu ve anlamlı farklılık gösterdiği bulunmuştur. Ayrıca araştırmada öğretmen adaylarının 21. yüzyıl beceri ile duygusal zekâları arasında anlamlı, orta düzey, pozitif bir ilişkinin olduğu bulunmuş, duygusal zekânın 21. yüzyıl becerilerini yordama düzeyinin istatistiksel olarak anlamlı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Öğrencilerin geleceğe hazırlanması sürecinde 21. yüzyıl becerileri ile duygusal zekânın geliştirilmesine yönelik önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Sözcükler: 21. Yüzyıl becerileri, Duygusal zekâ, Öğretmen adayları, Geleceğe hazırlık

ABSTRACT

The aim of this study is to examine the relationship between 21st century skills and emotional intelligence of teacher candidates. In addition, it was investigated whether teacher candidates' levels of 21st century skills and emotional intelligence differ significantly according to various variables. This research, which was designed according to the relational screening model, was conducted with 312 teacher candidates studying at Inonu University Faculty of Education. “Multidimensional 21st Century Skills Scale” and “Emotional Intelligence Scale” were used to collect data in the study. Descriptive statistics, difference analysis, Pearson Product Moment Correlation Coefficient and regression analysis were used to analyze the data. As a result of the analysis of the research data, it was found that teacher candidates' 21st century skills and emotional intelligence are at a high level, that the emotional intelligence and 21st century skill levels of teacher candidates do not differ significantly according to gender, but those who have medium and high overall academic success are 21st century skills and emotional intelligence levels were found to be high and significantly different. In addition, in the study, it was found that there was a significant, medium, positive relationship between 21st century skills and emotional intelligence of teacher candidates, It was concluded that the level of predicting 21st century skills of emotional intelligence is statistically significant. In the process of preparing students for the future, suggestions were made for the development of 21st century skills and emotional intelligence.

Keywords: 21st century skills, Emotional intelligence, Teacher candidates, Preparation for the future

Canpolat M., (2021). Öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerileri ile duygusal zekâ düzeyleri arasındaki ilişki. *Yükseköğretim ve Bilim Dergisi/Journal of Higher Education and Science*, 11(3), 527-535. <https://doi.org/10.5961/jhes.2021.472>

Murat CANPOLAT (✉)

ORCID ID: 0000-0003-2106-6474

İnönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Rehberlik ve Psikolojik Danışmanlık Bölümü, Malatya, Türkiye
Inonu University, Faculty of Education, Department of Guidance and Counseling Psychology, Malatya, Turkey
murat.canpolat@inonu.edu.tr

Geliş Tarihi/Received : 15.05.2021

Kabul Tarihi/Accepted : 26.11.2021

GİRİŞ

İşsizlik, bugün gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerin çözüm bulmaya çalıştığı sorunların başında gelmektedir. Türkiye’de gerçekleştirilen Hanehalkı İşgücü Araştırması sonuçlarına göre 15 yaş üstü yaklaşık 4 milyon işsiz bulunmaktadır. 15-24 yaş grubunu kapsayan genç nüfusta işsizlik oranının ise %25 olduğu ifade edilmektedir (Türkiye İstatistik Kurumu [TÜİK], 2021). Avrupa Birliği genelinde 25 yaş altı işsizlik oranı %17 civarındadır (Avrupa İstatistik Ofisi [Eurostat], 2020). İşsizlik oranlarının son 2 yılda artmasında Covid 19 salgınının etkisinin olduğu düşünülmektedir ancak 21. yüzyıl iş dünyasının beklentileri doğrultusunda çalışanlar yetiştirilmesinde istenen başarının sağlanamadığı (Baskan, 2001), 1990’larda başarılı olmak için gerekli beceriler ile 2020 yılında başarılı olmak için gerekli beceriler arasında nispeten de olsa değişimlerin olduğu, 21. yüzyıl becerileri olarak ifade edilen ek becerilerin bireylere kazandırılması gerektiği (Geisinger, 2016) ifade edilmektedir. Bu nedenle işsizlik sorununun nedenlerinden birisinin de 21. yüzyılda beklenen becerilerden yoksunluk olarak değerlendirilmekte ve gençlerin istihdam sorunu yaşamamaları için 21. yüzyıl becerilerine sahip olması gerektiği düşünülmektedir.

Günümüzde pek çok ülkede yüksek kaliteli eğitimi geliştirmenin ve sürdürmenin, toplumun ekonomik ve yaratıcı potansiyelini açığa çıkarmanın anahtarı olduğuna inanılmaktadır (Kaufman, 2013). Bu nedenle daha iyi, daha uygun bir eğitimi gerçekleştirmek için, içinde yaşanılan dönemin ihtiyaçlarına odaklanmak ve müfredatta güncelleme yapmak gerekmektedir. Geçen yüzyılın müfredatı eğitim, iş ve ticaret alanlarında 21. yüzyılın talep ettiği becerileri karşılayamaz duruma gelmiştir. Okuma-yazma, matematik ve fen öğretimi gibi eğitim programları öğrencileri yaşama hazırlamada yetersiz kalmıştır (Baskan, 2001). İş dünyası ezberden ziyade etkili iletişim becerilerine sahip, teknolojiyi kullanabilen, yeniliklere açık, işbirliğine dayalı uygulamalara yatkın bireylere ihtiyaç duyduğunu açıklamıştır (Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği [TÜSIAD], 2013). Öğrencilerin zorlu yükseköğretim şartları, kariyer zorlukları ve küresel olarak rekabetçi bir işgücüyle başarılı bir şekilde yüzleşmesi için 21. yüzyıl becerileri ile hazırlanması gerektiği (Partnership For 21st Century Skills, 2011), bu hazırlığın da yeni bir şeyler daha öğretmekten ziyade öğrencilerin içinde yaşayacakları ve çalışacakları toplumda ihtiyaç duyacakları bu becerilerin müfredata entegre edilerek olması gerektiği (Larson ve Miller, 2012) belirtildiğinden müfredatların güncellenmesi ve öğrencilerin 21. yüzyıl becerileri ile donatılarak yetiştirilmesi gerektiği sonucuna varılmaktadır.

21. yüzyıl becerileri okuma-yazma, yorumlama ve sentezin temellerini içermekte ancak bunun ötesine geçerek, bilişsel, içsel, kişilerarası ve teknik becerilere odaklanmaktadır (Ananiadou ve Claro, 2009). Bilişsel beceriler, problem çözme, eleştirel düşünme ve sistemli düşünmeyi; içsel beceriler, öz yönetim, zaman yönetimi, kendini geliştirme, öz düzenleme, uyum sağlama ve yürütme işlevini; kişilerarası beceriler, iletişim, işbirliği, ekip çalışması, kültürel duyarlılık ve çeşitlilikle uğraşmayı; teknik beceriler ise araştırma ve bilgi acicılığı becerilerinin yanı sıra girişimcilik becerileri ve finansal okuryazarlığı içermektedir

(Geisinger, 2016). Fadel ve Trilling (2010) 21. yüzyıl becerilerini iletişim, eleştirel düşünme, problem çözme, profesyonellik ve iş ahlakı, ekip çalışması, teknolojiyi kullanma, liderlik ve proje yönetimi becerileri olarak ifade etmişlerdir. Bir başka sınıflamada 21. yüzyıl becerileri öğrenme ve yenilik becerileri; bilgi, medya ve teknoloji becerileri; yaşam ve kariyer becerileri olarak ifade edilmiştir (Partnership For 21st Century Skills, 2011). Tüm bu becerilerin müfredata entegre edilerek öğrencilere kazandırılması öğrencilerin gelecekte kolay iş bulabilmeleri konusunda faydalı olacaktır.

Diğer taraftan bireylerin yaptığı işlerde başarısızlık ve problemler yaşamasının sadece bilgi ve beceri eksikliğinden kaynaklanmadığı, bireylerin duygusal zekâlarının onların başarılarında etkili olduğu ifade edilmektedir (Acar, 2002; Doğan ve Demiral, 2007; Yelkikalan, 2006). Duygusal zekâ bir bireyin kendinin ve başkalarının duygularını tanımasını, duygularının nedenini doğru anlamasını, karar vermede duygularını kullanmasını, duyguları arasında geçiş yapabilmesini kapsadığından (Salovey ve Mayer, 1999), duygusal zekâsı yüksek kişilerin duygularını doğru yönetebildikleri, duygularını doğru bir şekilde yöneten kişilerin eğitim ve iş yaşamında başarılı oldukları (Dutoğlu ve Tuncel, 2008), mantıkları ile hisleri arasında bağ kuran kişilerin başarıyı elde ettikleri (Bradberyy ve Greaves, 2006) belirtilmektedir. Ayrıca duygusal zekânın deneyimle birlikte artması, eğitimle duygusal zekânın geliştirilebileceğinin ileri sürülmesi (Aktan, 2002; Kocayörük, 2004; Nemli, 2001) duygusal zekânın eğitim programlarında yer almasını gerekli kılmaktadır.

Bir bireyin 21. yüzyıl becerilerini kazanmasında ve bu becerileri yeri ve zamanı geldiğinde kullanabilmesinde onun duygusal zekâsının etkili olduğu düşünülmektedir. Yapılan alanyazın taramasında duygusal zekâ konusunun oldukça çalışıldığı ancak 21. yüzyıl becerileri ile ilgili çalışmaların kısıtlı olduğu (Eryılmaz ve Uluyol, 2015; Geisinger, 2016; Larson ve Miller, 2012; Yalçın, 2018) görülmektedir. Öğretmenlerin 21. yüzyıl becerileri ile mesleğe adanmışlıkları (Kozikoğlu ve Özcanlı, 2020) ve yaşam boyu öğrenme eğilimleri (İncik Yalçın, 2020) üzerine araştırmalara rastlanılmıştır. Ancak 21. yüzyıl becerileri ile duygusal zekânın ilişkisine dair sınırlı araştırmaya rastlanılmıştır (Canono, 2018).

Hem 21. yüzyıl becerilerinin hem de duygusal zekânın eğitim programlarında yer almasının gerekli olduğu düşünülmekle birlikte öğrencilerin duygusal zekâlarının gelişiminde ve onlara 21. yüzyıl becerilerinin kazandırılmasında öğretmenlerin payının büyük olduğu belirtilmektedir. Öğretmenlerin öğrencilerini geleceğin dünyasına hazırlamak için eğitim ortamındaki en son yeniliklerle başa çıkmak zorunda oldukları bildirilmektedir (Partnership For 21st Century Skills, 2011). Öğrencilerin yaşam ve kariyer becerileri, öğrenme ve yenilikçi beceriler, bilgi-medya ve teknoloji becerileri gibi 21. yüzyıl becerilerinde yetkin olmaları gerekiyorsa, bu beceriler her şeyden önce öğretmenler arasında olmalıdır (Canono, 2018). Teknoloji ve iletişim bilgisinden yoksun öğretmenler öğrencilerini siber zorbalıktan koruyamayabilirler (Darling-Hammond ve diğ., 2015).

Bu nedenle bu araştırma öğretmen adayları ile yürütülmüş, onların duygusal zekâsı ve 21. yüzyıl becerileri belirlenmeye

çalışılmıştır. Ayrıca bu çalışmada duygusal zekâ ile 21. yüzyıl becerileri arasında bir ilişkinin olup olmadığının belirlenmesi hedeflenmiştir. Öğretmen adaylarının duygusal zekâ ve 21. yüzyıl becerilerine ne düzeyde sahip olduğunun bilinmesi, mevcut eğitim programlarının bu yetenek ve beceriler üzerindeki etkisini ortaya koyacaktır. 21. yüzyıl becerileri ile duygusal zekâ arasındaki ilişkinin ortaya koyulması ise, bu yeteneğin ve becerilerin gelişmesi için yapılacak çalışmalara yön verecek ve ilgili alanyazına katkı sağlayacaktır. Bu çerçevede bu çalışmada aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır:

1. Öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerileri ile duygusal zekâ düzeyleri nedir?
2. Öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerileri ile duygusal zekâları cinsiyet ve genel akademik ortalama değişkenlerine göre anlamlı farklılık göstermekte midir?
3. Öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerileri ile duygusal zekâları arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?
4. Öğretmen adaylarının duygusal zekâları 21. yüzyıl becerilerini ne düzeyde yordamaktadır?

YÖNTEM

Araştırmanın Modeli

Araştırmada öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerileri ile duygusal zekâları arasındaki ilişkinin incelenmesi amacıyla ilişkisel tarama modeli kullanılmıştır. İlişkisel tarama; birden fazla değişken arasındaki ilişkinin varlığı ve derecesinin değişkenlere herhangi bir müdahale edilmeden incelendiği bir araştırma türüdür (Büyükoztürk ve diğ., 2020; Karasar, 2009).

Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evreninde İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nde öğrenim gören 3878 öğrenci yer almaktadır. Örneklem ise evren içerisinden seçilen 312 öğretmen adayından oluşmaktadır. Örneklem seçiminde seçkisiz olmayan örneklem seçim yöntemlerinden uygun örneklem yöntemi kullanılmıştır. Uygun örneklem; kolay erişim, zaman tasarrufu ve uygun maliyet gibi avantajlar sağlayan, araştırmanın amacına en uygun olan örneklem seçildiği bir örneklem seçim yöntemidir (Koç Başaran, 2017). Çalışmada yer alan öğretmen adaylarına ait betimsel veriler Tablo 1'de gösterilmiştir.

Tablo 1'de görüldüğü gibi çalışmada yer alan öğretmen adaylarının 86'sının (%27.6) erkek, 226'sının (%72.4) kadın olduğu görülmektedir. Öğretmen adaylarının 18'i (%5.8) 2.50 ve altı, 109'u (%34.9) 2.51 - 3.00, 153'ü (%49.0) 3.01 - 3.50, 32'si (%10.3) 3.51 - 4.00 genel akademik ortalamaya sahiptir.

Veri Toplama Araçları

Çalışmada "Kişisel Bilgi Formu", "Çok Boyutlu 21. yüzyıl Becerileri Ölçeği" ve "Duygusal Zekâ Ölçeği" kullanılmıştır. Çalışmada öğretmenlerin demografik verilerinin elde edilebilmesi amacıyla araştırmacı tarafından oluşturulan "Kişisel Bilgi Formu" kullanılmıştır. Kişisel bilgi formunda cinsiyet ve genel akademik ortalama değişkenleri yer almaktadır.

Tablo 1: Örneklemde Yer Alan Öğretmen Adaylarının Betimsel Verileri

Değişkenler	N	%
Cinsiyet		
Erkek	86	27.6
Kadın	226	72.4
Genel Akademik Ortalama		
2.50 ve altı	18	5.8
2.51-3.00	109	34.9
3.01-3.50	153	49.0
3.51-4.00	32	10.3
Sosyal Etkinlik Türü Sayısı		
1	161	51.6
2	87	27.9
3	38	12.2
4 ve üstü	26	8.3

Çok Boyutlu 21. Yüzyıl Becerileri Ölçeği

Öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerilerine yönelik verilerinin elde edilmesi amacıyla Çevik ve Şentürk (2019) tarafından geliştirilen "Çok Boyutlu 21. Yüzyıl Becerileri Ölçeği" kullanılmıştır. Bu ölçek literatürdeki diğer ölçeklerle karşılaştırıldığında 21. yüzyıl becerilerinin tüm boyutlarını içermesi ve araştırmanın amacına en uygun ölçek olması nedeniyle tercih edilmiştir. Ölçeğin; "Bilgi ve Teknoloji Okuryazarlığı Becerileri", "Eleştirel Düşünme ve Problem Çözme Becerileri", "Girişimcilik ve İnovasyon Becerileri", "Sosyal Sorumluluk ve Liderlik Becerileri" ve "Kariyer Bilinci" olmak üzere 5 alt boyutu bulunmaktadır. 5'li likert tipindeki ölçekte 34'ü olumlu, 7'si olumsuz toplam 41 madde bulunmaktadır. Ölçekteki puanlama, Tamamen Katılıyorum: 5, Katılıyorum: 4, Fikrim Yok: 3, Katılmıyorum: 2: Kesinlikle Katılmıyorum: 1 şeklindedir. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 41, en yüksek puan ise 205'tir. Ölçekten alınan ortalama puanın yüksek olması durumu, öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerilerinin de yüksek olduğu şeklinde yorumlanmıştır. Ölçeği geliştiren araştırmacılar tarafından ölçeğin alt boyutlarının Cronbach's Alpha güvenilirlik katsayısı sırasıyla .84, .79, .76, .73 ve .75 olarak hesaplanmıştır. Araştırmacılar ölçeğin tümünün Cronbach's Alpha güvenilirlik katsayısını ise .86 olarak hesaplamıştır. Yapılan bu çalışmada ölçeğin alt boyutlarının Cronbach's Alpha güvenilirlik katsayısı sırasıyla .89, .71, .86, 0.72, .73 olarak hesaplanmıştır. Ölçeğin tümünün Cronbach's Alpha güvenilirlik katsayısı ise .91 olarak hesaplanmıştır. Cronbach's Alpha güvenilirlik katsayısı .80 ile 1.00 arasında olduğundan ölçeğin güvenilirliğinin yüksek olduğu söylenebilir (Alpar, 2013).

Duygusal Zekâ Ölçeği

Çalışmada kullanılan diğer ölçek ise Lee ve Kwak (2012) tarafından geliştirilen Kayihan ve Arslan (2016) tarafından Türk kültürüne uyarlanması yapılan Duygusal Zekâ Ölçeği'dir. Ölçeğin; "Duygusal Tanıma", "Duygusal Kolaylaştırma", "Duygusal Düzenleme" olmak üzere 3 alt boyutu bulunmaktadır. 5'li

likert tipindeki ölçekte 20 madde bulunmaktadır. Ölçekteki puanlama, Tamamen Katılıyorum: 5, Katılıyorum: 4, Kararsızım: 3, Katılmıyorum: 2, Hiç Katılmıyorum: 1 şeklindedir. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 20, en yüksek puan ise 100'dür. Ölçekten alınan ortalama puanın yüksek olması durumu, öğretmen adaylarının duygusal zekâ düzeylerinin de yüksek olduğu şeklinde yorumlanmıştır. Ölçeğin uyarlamasını yapan araştırmacılar ölçeği alt boyutlarının Cronbach's Alpha güvenilirlik katsayısını sırasıyla .72, .71, .76 olarak hesaplamıştır. Ölçeğin tümü için Cronbach's Alpha güvenilirlik katsayısını ise .83 olarak hesaplamıştır. Yapılan bu çalışmada ölçeğin alt boyutlarının Cronbach's Alpha güvenilirlik katsayısı sırasıyla .73, .62, .85 olarak hesaplanmıştır. Çalışmada ölçeğin tümünün Cronbach's Alpha güvenilirlik katsayısı ise .85 olarak bulunmuştur. Cronbach's Alpha güvenilirlik katsayısı .80 ile 1.00 arasında olduğundan ölçeğin güvenilirliğinin yüksek olduğu söylenebilir (Alpar, 2013).

Veri Toplama Süreci

Bu araştırma için İnönü Üniversitesi Sosyal ve Beşeri Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etik Kurulu'ndan etik izin alınmıştır. Bu çalışmanın verileri 2021 yılı Nisan ve Mayıs ayları içerisinde Google Formlar kullanılarak elde edilmiştir. Google Formlara çalışmanın kişisel bilgi formu ve ölçekteki maddeler eklenecek erişim linki oluşturulmuştur. Erişim linki Whatsapp uygulaması ile öğrenci temsilcileri aracılığıyla öğrencilere iletilmiştir. Öğrencilerin gönüllük esasına göre çalışmaya katılım sağlanmaları istenmiştir. Çalışmada veri toplama süreci yaklaşık bir ay sürmüştür.

Veri Analizi

Çalışmada öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerileri ile duygusal zekâ düzeylerini belirlemek amacıyla aritmetik ortalama, min, max ve standart sapma verilerinden yararlanılmıştır. Ölçeklerdeki her bir maddeden alınabilecek en yüksek puan 5, en düşük puan 1 şeklindedir. Düzey olarak düşük, orta ve yüksek olmak üzere 3 düzey belirlenmiştir. Ortalama puanın yorumlanmasında (en yüksek puan - en düşük puan) / düzey sayısı formülü kullanılmıştır. Bu hesaplama ile düzey aralıkları 1.33 olarak hesaplanmıştır. Öğretmen adaylarının ölçeklerden elde ettiği puan ortalamalarının 1.00 ile 2.33 arasında olması düşük,

2.34 ile 3.66 arasında olması orta, 3.67 ile 5.00 arasında olması yüksek düzey olarak yorumlanmıştır (Şahin, 2013). Veri analizi işlemine geçmeden önce 21. yüzyıl becerileri ölçeğinde yer alan 7 olumsuz maddenin ters kodlaması yapılmıştır. Ardından her iki ölçek ve alt boyutları için ortalama puanlar hesaplanmıştır. Genel akademik ortalaması 2.00'in altı olan bir öğrenci olduğu tespit edilmiştir. 2.01 - 2.50 ortalama aralığı 2.50'nin altı olarak isimlendirilerek o öğrenci bu gruba dahil edilmiştir. Çalışmada hangi analizlerin tercih edileceğinin belirlenebilmesi için verilerin dağılımına bakılmıştır. 21.yüzyıl becerileri ölçeği için skewness (çarpıklık) değeri -.421, kurtosis (basıklık) değeri -.085 olarak hesaplanmıştır. Duygusal zekâ ölçeği için skewness (çarpıklık) değeri -.182, kurtosis (basıklık) değeri .166 olarak hesaplanmıştır. Her iki ölçek için de skewness (çarpıklık) ve kurtosis (basıklık) değerleri -1 ile +1 arasında olduğu için verilerin normal dağılım gösterdiği varsayımıyla verilerin analizinde parametrik testler tercih edilmiştir (Büyükoztürk, 2012). Öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerileri ile duygusal zekâ düzeylerinin cinsiyete göre değişiminin tespitinde bağımsız örneklem t-testi kullanılmıştır. Öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerileri ile duygusal zekâ düzeylerinin genel akademik ortalamalarına göre değişimine ise Kruskal Wallis H testi kullanılarak bakılmıştır. Kruskal Wallis H testi sonucunda anlamlı fark olan grupların tespitinde örneklem sayısı eşit olmadığı için Tamhane testi kullanılmıştır. Duygusal zekâ ve alt boyutları ile 21. yüzyıl becerileri arasında ilişki olup olmadığını belirlemek amacıyla pearson korelasyon analizi yapılmıştır. Pearson korelasyon katsayıları; .00 - .29 aralığında olması düşük, .30 - .69 aralığında olması orta, .70 - 1.00 aralığında olması yüksek düzeyde ilişki olarak yorumlanmıştır (Büyükoztürk, 2012). Analiz sonucunda anlamlı ilişki olduğu tespit edilmiştir. Bu sebeple duygusal zekâ ve alt boyutlarının 21. yüzyıl becerilerini ne düzeyde yordadığını tespit etmek amacıyla basit doğrusal regresyon analizi kullanılmıştır.

BULGULAR

Araştırmanın birinci alt problemi olan "Öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerileri ile Duygusal Zekâ düzeyleri nedir?" sorusunun cevabına yönelik betimsel istatistik sonuçları Tablo 2'de gösterilmiştir.

Tablo 2: Ölçeklere Ait Betimsel Veriler

Değişken	Alt Boyutlar	n	Min	Max	\bar{X}	Ss
21. Yüzyıl Becerileri	Bilgi ve Teknoloji Okuryazarlığı	312	2.27	5.00	4.17	.50
	Eleştirel Düşünme ve Problem Çözme	312	1.83	5.00	4.11	.62
	Girişimcilik ve İnovasyon	312	1.50	5.00	3.46	.67
	Sosyal Sorumluluk ve Liderlik	312	2.20	5.00	3.88	.56
	Kariyer Bilinci	312	2.80	5.00	4.53	.52
	21. yüzyıl Becerileri Toplam	312	2.66	4.85	4.00	.42
Duygusal Zekâ	Duygusal Tanıma	312	2.33	5.00	4.16	.55
	Duygusal Kolaylaştırma	312	1.67	5.00	3.80	.60
	Duygusal Düzenleme	312	1.00	5.00	3.67	.73
	Duygusal Zekâ Toplam	312	1.90	5.00	3.85	.51

Tablo 2 incelendiğinde öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerilerinin (\bar{X} = 4.00) ve duygusal zekâlarının (\bar{X} = 3.85) yüksek düzeyde olduğu söylenebilir. Öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerilerinin alt boyutları olan bilgi ve teknoloji okuryazarlığı (\bar{X} = 4.17), eleştirel düşünme ve problem çözme (\bar{X} = 4.11), sosyal sorumluluk ve liderlik (\bar{X} = 3.88) ve kariyer bilinci (\bar{X} = 4.53) becerilerinin de yüksek düzeyde olduğu görülmektedir. Öğretmen adaylarının girişimcilik ve inovasyon becerilerinin (\bar{X} = 3.46) ise orta düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Öğretmen adaylarının duygusal zekâ düzeylerinin alt boyutları olan duygusal tanıma (\bar{X} = 4.16), duygusal kolaylaştırma (\bar{X} = 3.80), duygusal düzenleme (\bar{X} = 3.67) becerilerinin de yüksek düzeyde olduğu söylenebilir.

Araştırmanın ikinci alt problemi olan “Öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerileri ile duygusal zekâ düzeyleri cinsiyet değişkenine göre anlamlı farklılık göstermekte midir?” sorusunun cevabını bulmaya yönelik gerçekleştirilen analiz sonuçları Tablo 3’te verilmiştir.

Tablo 3’teki analiz sonuçlarından öğretmen adaylarının cinsiyetlerine göre 21. yüzyıl becerileri ve duygusal zekâlarına ait farklara ilişkin t değerleri $p>0.05$ önem düzeyinde anlamsız bulunmuştur. Bu bulgular öğretmen adaylarının cinsiyetlerine göre 21. yüzyıl becerileri ve duygusal zekâları açısından anlamlı fark olmadığını göstermektedir.

Araştırmanın üçüncü alt problemi olan “Öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerileri ile duygusal zekâ düzeyleri genel akademik ortalama değişkenine göre anlamlı farklılık göstermekte midir?” sorusunun cevabını bulmaya yönelik gerçekleştirilen analiz sonuçları Tablo 4’te gösterilmiştir.

Tablo 4 incelendiğinde öğretmen adaylarının genel akademik ortalamalarına göre 21. yüzyıl beceri puanları arasındaki farklar $p<0.05$ önem düzeyinde anlamlı bulunmuştur. Bu bulgular

öğretmen adaylarının genel akademik ortalamalarına göre 21. yüzyıl beceri puanları arasında fark olduğunu göstermektedir. Farkın genel akademik ortalamaları hangi aralıkta olan öğrenciler arasında olduğunu anlamak amacıyla Tamhane Post Hoc testi uygulanmıştır. Tamhane Post Hoc testi sonuçlarına göre genel akademik ortalaması 2.51 - 3.00, 3.01 - 3.50, 3.51- 4.00 aralığında olan öğretmen adaylarının 21. yüzyıl beceri düzeylerinin genel akademik ortalaması 2.50 ve altı olan öğretmen adaylarına göre daha yüksek olduğu tespit edilmiştir. Öğretmen adaylarının genel akademik ortalamalarına göre duygusal zekâ puanları arasındaki farklar $p<0.05$ önem düzeyinde anlamlı bulunmuştur. Bu bulgular öğretmen adaylarının genel akademik ortalamalarına göre duygusal zekâ puanları arasında fark olduğunu göstermektedir. Farkın genel akademik ortalamaları hangi aralıkta olan öğrenciler arasında olduğunu anlamak amacıyla Tamhane Post Hoc testi uygulanmıştır. Tamhane Post Hoc testi sonuçlarına göre genel akademik ortalaması 2.51 - 3.00 aralığında olan öğretmen adaylarının duygusal zekâ düzeylerinin genel akademik ortalaması 2.50 ve altı olan öğretmen adaylarına göre daha yüksek olduğu belirlenmiştir.

Araştırmanın dördüncü alt problemi olan “Öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerileri ile duygusal zekâ düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki var mıdır?” sorusunu cevaplamak amacıyla pearson korelasyon analizi yapılmıştır. Analiz sonuçları Tablo 5’te gösterilmiştir.

Tablo 5’teki verilere göre öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerileri ve tüm alt boyutlarının puanları ile duygusal zekâ puanları arasında $p<0.01$ önem düzeyinde anlamlı ilişki olduğu tespit edilmiştir. Öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerileri puanı ile duygusal zekâ puanı arasında $p<0.01$ önem düzeyinde orta düzeyde pozitif yönlü anlamlı bir ilişki olduğu söylenebilir ($r=.604$).

Tablo 3: 21. Yüzyıl Becerilerinin Cinsiyete Göre Değişimi

Değişken	Cinsiyet	n	\bar{X}	S	sd	t	P
21. Yüzyıl Becerileri	Erkek	86	3.97	.48	131.274	-.609	.507
	Kadın	226	4.01	.39			
Duygusal Zekâ	Erkek	86	3.80	.57	310	-1.187	.236
	Kadın	226	3.88	.48			

Tablo 4: 21. Yüzyıl Becerileri ve Duygusal Zekânın Genel Akademik Ortalamaya Göre Değişimi

Değişken	Akademik Ortalama	n	Sıra Ortalaması	sd	χ^2	p	Fark
21. Yüzyıl Becerileri	2.50 ve altı	18	75.39	3	16.507	.001	1-2 1-3 1-4
	2.51-3.00	109	168.37				
	3.01-3.50	153	156.78				
	3.51-4.00	32	160.36				
Duygusal Zekâ	2.50 ve altı	18	92.06	3	11.856	.008	1-2
	2.51-3.00	109	169.61				
	3.01-3.50	153	156.72				
	3.51-4.00	32	147.03				

Not: 1- 2.50 ve altı, 2- 2.51-3.00, 3- 3.01-3.50, 4- 3.51-4.00.

Araştırmanın beşinci alt problemi olan “Öğretmen adaylarının duygusal zekâ düzeyleri 21. yüzyıl becerilerini ne düzeyde yordamaktadır?” sorusunun cevabına yönelik yapılan basit doğrusal regresyon analizi sonuçları Tablo 6’da verilmiştir.

Tablo 6’daki verilere göre, öğretmen adaylarının duygusal tanıma becerileri 21. yüzyıl becerilerindeki varyansın %23.6’sını, duygusal kolaylaştırma becerileri 21. yüzyıl becerilerindeki varyansın %24.1’ini, duygusal düzenleme becerileri 21. yüzyıl becerilerindeki varyansın %23.6’sını açıklamaktadır. Öğretmen

adaylarının duygusal zekâ becerileri ise 21. yüzyıl becerilerindeki varyansın %36.5’ini açıklamaktadır.

TARTIŞMA, SONUÇ ve ÖNERİLER

312 öğretmen adayından elde edilen verilerle sınırlı olan bu çalışmada öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerileri ile duygusal zekâ düzeylerinin yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Bu sonuçlar öğretmen ve öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerilerine ilişkin algılarının araştırıldığı çalışmalarla (Ainley ve Lunt-

Tablo 5: Bağımlı Değişkenlere Ait Pearson Kolerasyon Analizi Sonuçları

	Duygusal Tanıma	Duygusal Kolaylaştırma	Duygusal Düzenleme	Duygusal Zekâ
Bilgi ve Teknoloji Okuryazarlığı Becerileri	.475**	.443**	.369**	.525**
Eleştirel Düşünme ve Problem Çözme Becerileri	.138*	.126*	.186**	.197**
Girişimcilik ve İnovasyon	.327**	.458**	.484**	.548**
Sosyal Sorumluluk ve Liderlik Becerileri	.398**	.313**	.294**	.410**
Kariyer Bilinci	.360**	.258**	.206**	.328**
21. Yüzyıl Becerileri	.486**	.491**	.471**	.604**

Not: ** $p < 0.01$, * $p < 0.05$.

Tablo 6: 21. Yüzyıl Becerilerinin Yordanmasına İlişkin Regresyon Analizi Sonuçları

Değişken	Yordayıcı Değişkenler	Yordama Gücü (R)	Açıklanan Varyans (R ²)	B	t	p
Bilgi ve Teknoloji Okuryazarlığı Becerileri	Duygusal Tanıma	.475	.226	2.375	9.511	.000
	Duygusal Kolaylaştırma	.443	.196	2.762	8.698	.000
	Duygusal Düzenleme	.369	.136	3.238	6.987	.000
	Duygusal Zekâ	.525	.276	2.162	10.862	.000
Eleştirel Düşünme ve Problem Çözme Becerileri	Duygusal Tanıma	.138	.019	3.475	2.445	.015
	Duygusal Kolaylaştırma	.126	.016	3.621	2.237	.026
	Duygusal Düzenleme	.186	.035	3.534	3.336	.001
	Duygusal Zekâ	.197	.039	3.185	3.534	.000
Girişimcilik ve İnovasyon	Duygusal Tanıma	.327	.107	1.823	6.087	.000
	Duygusal Kolaylaştırma	.458	.210	1.526	9.071	.000
	Duygusal Düzenleme	.484	.234	1.833	9.741	.000
	Duygusal Zekâ	.548	.300	.679	11.531	.000
Sosyal Sorumluluk ve Liderlik Becerileri	Duygusal Tanıma	.398	.158	2.208	7.628	.000
	Duygusal Kolaylaştırma	.313	.098	2.772	5.794	.000
	Duygusal Düzenleme	.294	.086	3.051	5.409	.000
	Duygusal Zekâ	.410	.168	2.133	7.916	.000
Kariyer Bilinci	Duygusal Tanıma	.360	.129	3.134	6.784	.000
	Duygusal Kolaylaştırma	.258	.066	3.688	4.698	.000
	Duygusal Düzenleme	.206	.042	3.996	3.705	.000
	Duygusal Zekâ	.328	.107	3.242	6.108	.000
21. Yüzyıl Becerileri	Duygusal Tanıma	.486	.236	2.474	9.790	.000
	Duygusal Kolaylaştırma	.491	.241	2.700	9.925	.000
	Duygusal Düzenleme	.471	.222	3.008	9.394	.000
	Duygusal Zekâ	.604	.365	2.078	13.348	.000

Not: $p < .01$.

ley, 2007; Anagün ve diğ., 2016; Günüş, Odabaşı ve Kuzu, 2013; Kozikoğlu ve Özcanlı, 2020; Saracaloğlu ve diğ., 2009) benzerlik göstermektedir. Ayrıca bu sonuçlar öğretmenlerin ve öğretmen adaylarının duygusal zeka düzeylerini araştıran bazı çalışmalar ile de (Balyan ve diğ., 2021; Certel ve diğ., 2011; Gürşimşek ve diğ., 2008) uyumludur. Başarılı öğrencilerin yetişmesinde öğretmen niteliklerinin payının olduğu, öğretmenlerin eğitim ortamında istedik davranışları kazandıran kişi olduğu (Sönmez, 2003) düşünöldüğünde öğretmenlerin 21. yüzyıl becerileri ile duygusal zekâ düzeylerinin yüksek olması, 21. yüzyıl becerilerinin bireylere kazandırılması, 21. yüzyıl iş dünyasının beklentileri doğrultusunda çalışanlar yetiştirilmesi ve gençlerin istihdam sorunu yaşamamaları noktalarında umut vericidir. Öğretmenler sahip olduğu bu nitelikler ile hem öğrencilerine doğru model olacaklar hem onlara rehberlik edecekler, hem de onların gelişmesi noktasında nitelikli çalışmalar yapacaklardır. Ayrıca öğretmen adaylarının duygusal zekâlarının ve 21. yüzyıl becerilerinin yüksek düzeyde olması onların yetiştiği mevcut eğitim programlarının bu yetenek ve beceriler üzerinde etkili olduğunu düşöndürmektedir.

Araştırmada öğretmen adaylarının duygusal zekâ düzeylerinin cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermediği bulunmuştur. Bu sonuçlar alanyazında bazı araştırmalarla (Certel ve diğ., 2011; Karademir ve diğ., Tok, 2008) uyumludur. Ayrıca bu araştırmada öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerilerinin de cinsiyete göre anlamlı farklılık göstermediği sonucuna ulaşılmıştır. Bu araştırmadan farklı olarak Çevik ve Şentürk (2019) kadın ve erkeklerin 21. yüzyıl becerileri arasında birçok alt alanda erkeklerin lehine anlamlı fark bulmuşlardır. Göksun (2016) ise kadın öğretmenlerin erkek öğretmenlere göre 21. yüzyıl becerilerine daha çok sahip olduklarını bulmuştur. Alanyazın incelendiğinde 21. yüzyıl becerileri ile duygusal zekâ düzeylerinin cinsiyete göre farklılık gösterdiği veya göstermediği yönünde baskın bir görüşün olmadığı anlaşılmaktadır. Son yıllarda kadın ve erkek yetiştirme noktasında farkın azaldığı, kadın ve erkeklerin benzer eğitim ortamlarından geldikleri, benzer yetiştirildikleri görölmektedir. Her ne kadar toplumsal cinsiyet rolleri etkisini hissettirse de yani toplum, kadın ve erkeğe farklı roller atfetse de kadınlar da en az erkekler kadar olanaklardan faydalandırılmakta, okutulmakta ve kendini geliştirmesine fırsat verilmektedir. Bu araştırma sonucundan hareketle kadın ve erkek öğretmen adaylarının sahip oldukları 21. yüzyıl becerileri ve duygusal zekâlarının benzer olduğu söylenebilir.

Araştırmada öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerileri ile duygusal zekâ düzeylerinin genel akademik ortalamaya göre anlamlı farklılık gösterip göstermediği incelenmiş, genel akademik başarısı orta ve yüksek olanların genel akademik başarısı düşük olanlara göre 21. yüzyıl becerileri ile duygusal zekâ düzeylerinin yüksek olduğu ve anlamlı farklılık gösterdiği sonucuna ulaşılmıştır. Balyan ve diğ. (2021) akademik başarısı yüksek öğrencilerin duygusal zekâ düzeylerinin yüksek olduğunu bulmuştur. Çevik ve Şentürk (2019) de akademik başarısı yüksek olanların 21. yüzyıl beceri düzeylerinin yüksek olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Duygusal zekâsı yüksek kişilerin duygularını doğru yönetebildikleri, duygularını doğru bir şekilde yöneten kişilerin eğitim ve iş yaşamında başarılı oldukları

(Dutoğlu ve Tuncel, 2008), mantıkları ile hisleri arasında bağ kuran kişilerin başarıyı elde ettikleri (Bradberyy ve Greaves, 2006) ifade edilmektedir. Alanyazın incelendiğinde 21. yüzyıl becerilerine sahip ve duygusal zekâsı yüksek öğretmen adaylarının başarılı olması beklenen bir sonuçtur. Araştırmanın bu bulgusu alanyazını destekler nitelikte sonuç sunmuştur. Öğretmen adaylarının duygusal zekâları ve 21. yüzyıl becerilerinin onların başarıları ile doğru orantılı olduğu söylenebilir.

Araştırmada öğretmen adaylarının 21. yüzyıl beceri ile duygusal zekâları arasında anlamlı, orta düzey, pozitif bir ilişkinin olduğu bulunmuştur. Ayrıca duygusal zekânın yordayan değişken, 21. yüzyıl becerilerinin yordanan değişken olarak kullanıldığı regresyon analizi sonuçlarına göre yordanan değişkenin açıklanma düzeyinin istatistiksel olarak anlamlı olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Duygusal zeka, 21. yüzyıl becerilerini anlamlı bir şekilde açıklamaktadır. Bu sonuçlardan hareketle duygusal zekâ düzeyi arttıkça 21. yüzyıl beceri düzeyinin de arttığı söylenebilir. Alanyazında doğrudan bu bulguyu destekleyen ya da çelişen bir çalışmaya rastlanılmamıştır. Ancak dolaylı olarak duygusal zekânın akademik başarı ile pozitif yönde ilişkili olduğuna dair araştırmalar mevcuttur (Ghaemi ve Anari, 2014; Kavcar, 2016; Kaya ve diğ., 2015). Duyguların farkında olunması, duyguları kullanmayı kolaylaştırır ki (Schutte ve Malouff, 2011) bu duygusal zekâyla ilgilidir. Duygusal zekâsı yüksek bireyler duygularını daha iyi kontrol ediyor, olumsuz duygularla daha kolay baş ediyor, olumsuz olayların dikkatlerini dağıtmalarına fırsat vermiyor olabilirler. Bütün enerjilerini yeni şeyler öğrenme ve kendilerini geliştirmeye harcıyor olabilirler. Ayrıca daha sağlıklı sosyal ilişkiler sergileyerek, grup ödevlerinde performanslarını daha etkili ortaya koyarak iyi puanlar elde ediyor olabilirler. Yüksek duygusal zekâları sayesinde 21. yüzyıl becerilerine daha yatkın olabilecekleri gibi bunları geliştirme konusunda daha girişimci olabilirler. Bu nedenlerle duygusal zekânın 21. yüzyıl becerilerini yordadığı düşünölmektedir.

Sonuç olarak duygusal zekâsı yüksek öğretmen adaylarının 21. yüzyıl becerilerinin de yüksek olduğu, akademik yönden daha başarılı oldukları, iş dünyasının beklentileri doğrultusunda kendilerini yetiştirdikleri, mesleki yaşamlarında daha nitelikli olacakları söylenebilir. Bu araştırmanın sonuçlarından hareketle aşağıdaki öneriler geliştirilmiştir:

1. Okullarda öğrencilerin akademik başarılarının artması için akademik faaliyetlerin yanı sıra onların duygusal zekâlarının gelişmesini sağlayacak etkinlikler yapılmalıdır.
2. Öğrencilerin 21. yüzyıl becerilerinden haberdar olmaları sağlanarak kendilerini bu konuda yetiştirmeleri konusunda onlara rehberlik yapılmalıdır.
3. Öğretmenler 21. yüzyıl becerileri ve iş dünyasındaki önemi konusunda bilgilendirilmeli ve öğrencilerin iyi yetişmesi için onlarla iş birliği yapılmalıdır.

Her araştırmada olduğu gibi bu araştırmada da bazı sınırlılıklar bulunmaktadır. Bu araştırmanın verileri 312 öğrenciden elde edilmiştir. İleride daha büyük örneklem grupları ile çalışılabilir. Ayrıca bu araştırma nicel bir çalışmadır. Karma yöntem deseni ile öğrencilerin duygusal zekâları ve 21. yüzyıl becerileri arasındaki ilişki derinlemesine araştırılabilir.

Çıkar Çatışması Bildirimi

Yazar, bu makalenin araştırılması, yazarlığı ve yayınlanmasına ilişkin herhangi bir potansiyel çıkar çatışması beyan etmemiştir.

Destek/Finansman Bilgileri

Yazar, bu makalenin araştırılması, yazarlığı ve yayınlanması için herhangi bir finansal destek almamıştır.

Etik Kurul Kararı

Bu araştırma için İnönü Üniversitesi Sosyal ve Beşerî Bilimler Bilimsel Araştırma ve Yayın Etik Kurulu'ndan (22.04.2021-E.38866) etik izin alınmıştır.

Makalenin araştırma ve yazım sürecinde "Yükseköğretim Kurumları Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Yönergesi"nde yer alan tüm kurallara uyulmuş ve "Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiğine Aykırı Eylemler"den hiçbiri gerçekleştirilmemiştir.

KAYNAKLAR

- Acar, F. (2002). Duygusal zekâ ve liderlik. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 1(12), 53-68.
- Ainley, J., & Luntley, M. (2007). Towards an articulation of expert classroom practice. *Teaching and Teacher Education*, 23(7), 1127-1138. <https://doi.org/10.1016/j.tate.2006.09.002>
- Aktan, E. (2002). *Duygusal zekâ*. Ankara: Nobel Yayınları.
- Alpar, R. (2013). *Uygulamalı çok değişkenli istatistik yöntemler*. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Anagün, Ş. S., Atalay, N., Kılıç, Z., & Yaşar, S. (2016). Öğretmen adaylarına yönelik 21. yüzyıl becerileri yeterlilik algıları ölçeğinin geliştirilmesi: Geçerlik ve güvenilirlik çalışması. *Pamukkale Eğitim Fakültesi Dergisi*, 40, 160-175.
- Ananiadou, K., & Claro, M. (2009). 21st century skills and competences for new millennium learners in OECD Countries. OECD Education Working Papers, 41. OECD Publishing (NJ1).
- Avrupa İstatistik Ofisi (2020). İşsizlik oranı. Lüksemburg.
- Balyan, M., Köksal, A., Gönkeç, P., Zekiöçlü, A., & Başıoçlu, U. D. (2021). Analysis of emotional intelligence and personality traits of students in faculty of sports sciences. *Propósitos y Representaciones*, 9(SPE3), 1157.
- Baskan, G. A. (2001). Öğretmenlik mesleği ve öğretmen yetiştirmede yeniden yapılanma. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20, 16-25.
- Bradberry, T., & Greaves, J. (2006). *The emotional intelligence quick book: Everything you need to know to put your EQ to work*. New York: Simon and Schuster.
- Büyüköztürk, Ş. (2012). *Sosyal bilimler için veri analizi el kitabı*. Ankara: Pegem Akademi Yayınları.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş. & Demirel, F. (2020). *Bilimsel araştırma yöntemleri* (28.Baskı). Ankara: Pegem Yayınları.
- Canono, F. K. (2018). Emotional intelligence and 21st century skills among the english language learners in the tertiary schools in davao city. *International Journal of Education Research for Higher Learning*, 24(2), 91-15.
- Certel, Z., Çatıkkaş, F., & Yalçınkaya, M. (2011). Beden eğitimi öğretmen adaylarının duygusal zekâ ile eleştirel düşünme eğilimlerinin incelenmesi. *Seçuk Üniversitesi Beden Eğitimi Ve Spor Bilim Dergisi*, 13(1), 74-81.
- Çevik, M., & Şentürk C. (2019). Multidimensional 21st century skills scale: Validity and reliability study. *Cypriot Journal of Educational Science*, 14(1), 11-28.
- Darling-Hammond Linda, Suzanne Orcutt, Karen Strobel, Elizabeth Kirsch, Ira Lit, & Daisy Martin (2015). *The Learning Classroom*. Session 5. Feelings Count: Emotions and Learning. Stanford University School of Education. pp. 89-104. https://www.learner.org/wp-content/uploads/2019/02/The-Learning-Classroom_Feelings-Count.pdf
- Doğan, S., & Demiral, Ö. (2007). Kurumların başarısında duygusal zekânın rolü ve önemi. *Yönetim ve ekonomi: Celal Bayar Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 14(1), 209-230.
- Eryılmaz, S., & Uluçol, Ç. (2015). 21. yüzyıl becerileri ışığında FATİH projesi değerlendirmesi. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 35(2), 209-229.
- Fadel, C., & Trilling, B. (2010). 21st century skills: Learning for life in our times. *Education Review*.
- Geisinger, K. F. (2016). 21st century skills: What are they and how do we assess them?. *Applied Measurement in Education*, 29(4), 245-249.
- Ghaemi, F., & Anari, N. N. (2014). Emotional Intelligence, Willingness to Communicate, and Academic Achievement among Iranian EFL Learners. *European Journal of Scientific Research*, 118(2), 172-182.
- Göksun, D. O. (2016). *Öğretmen adaylarının 21. yüzyıl öğrenen becerileri ve 21.yüzyıl öğreten becerileri arasındaki ilişki* (Doktora tezi), Anadolu Üniversitesi, Eskişehir, Türkiye.
- Günüç, S., Odabaşı, H., & Kuzu, A. (2013). 21. yüzyıl öğrenci özelliklerinin öğretmen adayları tarafından tanımlanması: Bir twitter uygulaması. *Eğitimde Kuram ve Uygulama*, 9(4), 436-455.
- Gürşimşek, I., Ekinci Vural, D., & Selçioçlu Demirsöz, E. (2008). Öğretmen adaylarının duygusal zekâları ile iletişim becerileri arasındaki ilişki. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 16, 1-11.
- İncik Yalçın, E. (2020). Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimleri ve 21. Yüzyıl öğreten becerileri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 20(2), 1099-1112.
- Karademir, T., Döşyılmaz, E., Çoban, B. (2010). Beden eğitimi ve spor bölümü özel yetenek sınavına katılan öğrencilerde benlik saygısı ve duygusal zekâ. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 18(2), 653-674.
- Karasar, N. (2009). *Bilimsel Araştırma Yöntemi* (20.baskı). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Kaufman, K. J. (2013). 21 ways to 21st century skills: why students need them and ideas for practical implementation. *Kappa Delta Pi Record*, 49(2), 78-83.
- Kavcar, B. Y. (2011). *Duygusal zekâ ile akademik başarı ve bazı demografik değişkenlerin ilişkileri: Bir devlet üniversitesi örneği* (Doktora tezi), Ankara Üniversitesi, Ankara, Türkiye.
- Kaya, F., Juntune, J., & Stough, L. (2015). Zeka ve akademik başarı arasındaki ilişki. *İlköğretim Online*, 14(3), 1060-1078.
- Kayhan, Ş. N., & Arslan, S. (2016). Duygusal zekâ ölçeği: Bir ölçek uyarlama çalışması. *FSM İlimi Araştırmalar İnsan ve Toplum Bilimleri Dergisi*, 7, 137-145.

- Kocayörük, A. (2004). *Duygusal zekâ eğitiminde drama etkinlikleri*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Koç Başaran, Y. (2017). Sosyal bilimlerde örnekleme kuramı. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 47, 480-495.
- Kozikoğlu, İ., & Özcanlı, N. (2020). Öğretmenlerin 21. yüzyıl öğreten becerileri ile mesleğe adanmışlıkları arasındaki ilişki. *Cumhuriyet Uluslararası Eğitim Dergisi*, 9(1), 270-290.
- Larson, L. C., & Miller, T. N. (2011). 21st century skills: Prepare students for the future. *Kappa Delta Pi Record*, 47(3), 121-123.
- Nemli, E. (2001). *Duygusal zekâ ve liderlik*. Ankara: Milli Prodüktive Yayınları.
- Partnership for 21st Century Skills. (2011). Framework for 21st century learning. http://www.p21.org/index.php?option=com_content&task=view&id=254&Itemid=120
- Salovey, P., & Mayer, J. D. (1990). Emotional intelligence. *Imagination, cognition and personality*, 9(3), 185-211.
- Saracaloğlu, A. S., Yenice, N., & Karasakaloğlu, N. (2009). Öğretmen adaylarının iletişim ve problem çözme becerileri ile okuma ilgi ve alışkanlıkları arasındaki ilişki. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 6(2), 187-206.
- Schutte, N. S., & Malouff, J. M. (2011). Emotional intelligence mediates the relationship between mindfulness and subjective well-being. *Personality and Individual Differences*, 50(7), 1116-1119.
- Sönmez, V. (2003). *Eğitimin tarihsel temelleri. Öğretmenlik mesleğine giriş*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Şahin, İ. (2013). Öğretmenlerin iş doyumunu düzeyleri. *YYÜ Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10(1), 142-167.
- Tok, S. (2008). *Performans sporcusu ve spor yapmayan üniversite öğrencilerinde duygusal zekâ ile kişilik özelliklerinin karşılaştırılması* (Doktora Tezi), Ege Üniversitesi, İzmir, Türkiye.
- Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği, (TÜSİAD). (2013). Türkiye’de Öğretmen Eğitimini Yeniden Yapılandırmak İçin Bir Model Önerisi. (Yayın No: TÜSİADT/2013-12/543)
- Türkiye İstatistik Kurumu (2021). İşgücü istatistikleri. Ankara.
- Yalçın, S. (2018). 21. yüzyıl becerileri ve bu becerilerin ölçülmesinde kullanılan araçlar ve yaklaşımlar. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 51(1), 183-201.
- Yelkikalan, N. (2006). 21. yüzyılda girişimcinin yeni özelliği: Duygusal zekâ. *Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Girişimcilik ve Kalkınma Dergisi*, 1, 39- 50.